

Työsuhdepyöräedun vapauttaminen tuloverosta

Työsuhdepyörien nykyinen verotuskäytäntö on monimutkainen ja hankala työnantajille, kallis edunsaajalle eikä houkuttele yrityksiä tarjoamaan etua.

Työsuhdepyörien vapauttaminen työntekijän tuloverosta lisääi kestävien kulkumuotojen suosiota osana päästövähennyksiä ja asettaisi työsuhdepyörän samalle viivalle mm. työsuhdematkalipun ja autotalliedun kanssa.

Nykytila

Tällä hetkellä verovapaita työmatkaetuja ovat:

- Työsuhdematkalippu 0-300 ja 751-3400 €
- Autotallietu työpaikalla
- Yhteiskuljetus
- Kaupunkipyörien kausimaksut rinnastetaan TVL 69 §:n 5 momentissa tarkoitettuun omaehtoiseen liikuntaan ja työnantaja voi tarjota ja ne verottomana etuna.

Työsuhdepyörä sen sijaan verotetaan täydestä arvostaan.

Mikä on työsuhdepyörä?

Työsuhdepyörä on polkupyörä, jonka hankinnasta vastaa työnantaja, mutta pyörä on tarkoitettu yksittäisen työntekijän henkilökohtaiseen käyttöön niin työ- kuin vapaa-ajalla. Asiointipyörä on taas yrityksen kaikkien työntekijöiden yhteiskäyttöön tarkoitettu pyörä.

Työsuhdepyörät hankintaan yleensä leasing -sopimuksilla, joihin sisältyvät varkausvakuutukset ja huoltopalvelut tekevät myös pyörän käytöstä huoletonta.

Työsuhdepyörämaksu pidätetään palkasta, jos työnantaja ei tarjoa etua. Tyypillinen leasing-sopimuskausi on 24 kuukautta ja sopimuksen päättyessä valtaosa työntekijöistä lunastaa pyörän omaksi.

Pyörän maksaminen muutaman kympin osissa suoraan palkasta on erinomainen vaihtoehto erityisesti pienempituloisille tai vaikka luottotiedot menettäneelle henkilölle.

Työsuhdepolkupyörä verotetaan nykyään täydestä arvosta.

Järjestelmä ei ole erityisen suosittu, sillä se ei ole työntekijän tai työnantajan näkökulmasta taloudellisesti houkutteleva.

Laskentatapa nykyään

Työsuhdepolkupyörän luontoisearvon laskentaan vaikuttaa se, onko kyseessä työnantajan omistama vai leasing-sopimuksella hankkima polkupyörä.

Jos työnantaja omistaa työsuhdepolkupyörän, sen luontoisearvo palkansaajan verotuksessa lasketaan siten, että pyörän hankintahinta jaetaan pyörän oletetuilla käyttövuosilla. Saatuun arvoon lisätään pääoman (pyörän hinta) korko. Näin saadaan vuotuiset pääomakustannukset. Jos työnantaja maksaa myös pyörän huolto-, korjaus- tai muuta vastaavia kuluja, lisätään niistä aiheutuneet kustannukset pääomakustannuksiin. Saatu summa on edun vuosiarvo. Kuukausittain palkanlaskennassa käytettävä arvo saadaan jakamalla vuosiarvo käyttökuukausilla.

Jos työnantaja hankkii työsuhdepolkupyörän leasing-sopimuksella, polkupyöräedun luontoisearvo palkansaajan verotuksessa on työnantajalle aiheutuva kustannus (leasing-maksu kuukaudessa) vähennettynä leasing-yhtiölle maksetuilla toimisto- ja käsittelykuluilla.

Työsuhdepyörään liittyvät kustannukset eivät ole työnantajalle alv -vähennyskelpoisia.

Nykykäytännön ongelmat

Nykykäytäntö rajoittaa selvästi työsuhdepyörien suosiota Suomessa. **Työsuhdepyörän verottaminen täydestä arvosta on myös epätasa-arvoinen** verrattuna joukkoliikenteeseen, jonka käyttäjät saavat työsuhdematkalipun yleensä verovapaasti sekä muihin kodin ja työpaikan välisten matkojen verovapaisiin etuihin nähden (autotallietu työpaikalla ja yhteiskuljetus).

Osa nykyisistä verovapaista työmatkaeduista ei ole ilmasto- ja kansanterveyspolitiikan näkökulmasta järkeviä. Myös tuottavuuden näkökulmasta asia on tärkeä: hyvinvoivat työntekijät ovat huomattavasti tuottavampia. Työmatkan pyöräily on merkittävä liikkumista lisäävä toimenpide.

Nykykäytäntö johtaa myös siihen, ettei kaikkia työntekijöiden omaan käyttöön hankittuja polkupyöriä ilmoiteta verottajalle, vaan osa yrityksistä hankkii asiointipyöriä, jotka ovat todellisuudessa yksittäisen työntekijän käytössä olevia työsuhdepyöriä.

Muutosehdotukset

Työsuhdepyörä tuloverovapaaksi

Muutetaan työsuhdepyörä verovapaaksi eduksi tuloverolain lisäyksellä.

Muutoksen pääkohdat:

- Työsuhdepyörän verovapaus olisi enintään 1500 € / vuosi
- Työntekijä voisi hankkia tarvittaessa kaksikin pyörää (esim. työmatkaan kuuluvan junamatkan molempiin päihin), mutta verovapauden maksimisumma säilyisi 1500 eurossa.

- Jos työntekijä ei hanki uutta työsuhdepyörää, voisi hän hyödyntää etua oman pyöränsä huolto- ja varaosakuluissa tuloveroissa tehtävän vähennyksen kautta

Ennallaan säilyisivät työsuhdepyörä nykyiset ehdot:

- Verovapaus koskisi sekä leasing-sopimuksella että työnantajan itselleen ostamia pyöriä.
- Verovapaus koskisi myös pyörään kiinnitettäviä varusteita kuten tarakoita, valoja, laukkuja, lasten turvaistuimia, peräkärriä sekä kypäriä ja (talvi)renkaita, muttei vaatteita tai kenkiä.
- Verovapaus koskisi leasing-sopimukseen sisältyviä ja työnantajan ostamia huoltoja ja varkausvakuutuksia.
- Työntekijä voisi lunastaa pyörän leasing-kauden jälkeen joko:
 - lunastaa pyörän itselleen
 - jatkaa leasing -sopimusta tai
 - palauttaa pyörän liikkeeseen.
- Verovapaa työsuhdepyöräetu koskisi tavallisia ja sähköavusteisia (max. 25 km/h & 250 W) pyöriä. Verovapaa etu ei koskisi moottorilla varustettuja sähköpyöriä, jotka liikkuvat ilman polkemista.

Verovapauden vaikutukset

- Työntekijät hankkisivat huomattavasti nykyistä useammin polkupyöränsä työsuhdepyöränä, sillä se olisi verotuksellisesti houkuttelevaa.
- Laadukkaampien pyörien – sähköavusteisuudella tai ilman – myynti kasvaisi.
- Pyörät huollettaisiin myös nykyistä useammin koska huollot sisältyisivät leasing-palvelun hintaan. Tämä lisäisi pyörähuoltoalan työllisyyttä.
- Pyöräily lisääntyisi. Paremmalla ja paremmin huolletulla pyörällä on miellyttävämpi ja kevyempi polkea. Tämä on hyvin tärkeä vetovoimatekijä silloin kun mietitään valintoja eri kulkutapojen välillä.
- Pyöräilyn lisääntyminen vähentää ilmastopäästöjä.
- Työ- ja opiskelumatkat ovat kansanterveyden näkökulmasta erittäin merkittävä asia. Ne toistuvat yleensä viisi kertaa viikossa ja kahdesti päivässä. Jos nämä kymmenen suoritusta muutetaan passiivisesta istumisesta edes osittain aktiiviseen polkemiseen, ovat vaikutukset yksilön terveydelle merkittävät.
- Pyörätoimialan työllisyys kasvaisi.

Miten verovapaus vaikuttaisi valtion talouteen?

Pyöräliiton karkea arvio on, että verovapaita työsuhdepyöriä saatettaisiin hankkia vuodessa 5000-50000 kpl riippuen mm. järjestelmän markkinoinnista ja sen muutosten aiheuttamasta julkisesta keskustelusta.

Läheskään kaikkien pyörien kohdalla 1500 € maksut vuodessa eivät täyttyisi, vaan keskiarvo olisi ehkä noin 600 € vuodessa. Jos keskimääräinen tuloveroprosentti on 30 %, niin 5000 pyörän myynnillä tuloveroja jäisi saamatta 900 000 € ja 50 000 pyörän myynnillä noin 9 miljoonaa euroa.

Toisaalta työsuhdepyörien myynti kasvattaisi pyöräpalveluista saatavien arvonlisäverojen kertymää. 5000 pyörän leasing-palveluista kertyisi 720 000 € arvonlisäveroja ja 50 000 pyörän kohdalla 7,2 miljoonaa. On toki selvää, että tavallisesti hankittujen pyörien määrä vähenisi, mutta on aivan varmaa, että pyörien kokonaisymyynnin arvo kasvaisi ja leasing-pyöriin sisältyvät huollot lisääntyisivät.

Pyörätoimiala on hyvin työvoimavaltaista. [European Cyclists' Federation on laskenut](#), että jokaista liikevaihtomiljoonaa kohden ala työllistää valmistuksessa 4,89 työntekijää (vrt. autoala 1,69 työntekijää / liikevaihtomiljoona). Verovapaa työsuhdepyörä lisäisi hyvin todennäköisesti alan työpaikkoja – ja sitä kautta verokertymää tuloverotuksessa.

Huomattavaa on myös, että pyöräilyn lisääntyminen vaikuttaisi merkittävästi terveyskulujen säästöissä. [Ruotsalaistutkimuksen](#) mukaan jokainen pyöräilty kilometri tuottaa yhteiskunnalle 0,18 euroa ja autoilu maksaa 0,11 euroa.

Varovaisen arvion mukaan 10 % työsuhdepyörän hankkivista (eli 500-5000 henkilöä) siirtyisi kulkemaan lyhyehkön työmatkan (keskimäärin 12 km päivässä, 6 km suuntaansa) pyörällä auton sijaan puolet vuoden työpäivistä (251 päivää). Heidän yhteiskunnalle tuottama säästö olisi: $(0,11+0,18) \times 500 \times 12 \times (251 / 2) = 218370$ €. Maksimiskenaariossa puhuttaisiin jo noin 2 miljoonaan euron säästöstä.

Muutoksen vaikutuksia tulisi ehdottomasti seurata tutkimuksella, jolla selvitetäisiin työsuhdepyörän hankkineiden liikkumiskäyttämisen muutoksia.

Liite: Toimintamalleja muualla Euroopassa

Irlanti

Enintään 1000 € arvosta pyörän ja pyöriin liittyviä tarvikkeita verovapaasti joka viides vuosi.

- Työnantaja maksaa pyörän ja tarvikkeet ja pidättää kulut vuoden kuluessa verovapaasti työntekijän palkoista.
- Yli 1000 € osalta peritään verot työntekijän palkasta.

Iso-Britannia

Enintään 1000 £ arvosta pyörän ja pyöriin liittyviä tarvikkeita. - [tosin suunnitelmassa on](#) korottaa summaa, sillä summa jää pieneksi sähköpyörien kohdalla.

- Työnantaja maksaa pyörän ja tarvikkeet.
- Koska työnantaja maksaa vähemmän palkkaa, vähenevät myös palkan sivukulut.
- Työntekijä ”vuokraa” pyörän vuodeksi ja voi lunastaa sen lopulta omaksi hintaan, jonka viranomaiset ovat hyväksyneet. Vaihtoehtoisesti vuokra-aikaa voi pidentää tai palauttaa pyörän myyjälle.
- Vähintään puolet pyörällä tehtävistä matkoista tulee olla työmatkoja.
- Työntekijä voi hankkia tarvittaessa kaksikin työsuuhdepyörää (esim. junaan yhdistyvien matkojen molempiin päihin), mutta pyörien käyttö tulee kohdistua työmatkoihin.

Saksa

[Työsuuhdepyörän ALV](#) on työnantajalle vähennyskelpoinen.

Itävalta

Lakimuutos käynnissä, jonka ansiosta alv on vähennettävissä.

<https://radkompetenz.at/en/3484/tax-reform-makes-company-bicycle-models-possible/>